

SOẠN BÀI NẾU CẬU MUỐN CÓ MỘT NGƯỜI BẠN

Soạn bài Nếu cậu muốn có một người bạn trang 21-26 SGK Ngữ văn 6 tập 1 sách Kết nối tri thức và cuộc sống với hướng dẫn chi tiết câu hỏi trong bài học.

MỤC LỤC NỘI DUNG

SOẠN BÀI NẾU CẬU MUỐN CÓ MỘT NGƯỜI BẠN	1
I. TRƯỚC KHI ĐỌC	2
II. PHẦN ĐỌC VĂN BẢN	2
III. SAU KHI ĐỌC	3
KIẾN THỨC MỞ RỘNG	5
Tham khảo thêm.....	8

Câu hỏi trang 21- 26 Ngữ văn 6 tập 1 Kết nối tri thức

I. TRƯỚC KHI ĐỌC

Câu 1.

Hãy ghi lại một số từ miêu tả cảm xúc của em khi nghĩ về một người bạn thân. Điều gì khiến các em trở thành đôi bạn thân?

Trả lời

- Một số từ miêu tả cảm xúc của em khi nghĩ về một người bạn thân: yêu mến, tự hào, biết ơn...
- Điều khiến hai người trở thành đôi bạn thân: có cùng sở thích, sự thấu hiểu để đồng cảm và chia sẻ...

Câu 2.

Em và người bạn thân ấy đã làm quen với nhau như thế nào?

Trả lời

- Làm quen trong lớp học.
- Sau nhà người bạn đó chơi...

II. PHÂN ĐỌC VĂN BẢN

** Trả lời câu hỏi Theo dõi SGK:*

- Cáo đã chỉ cho hoàng tử bé cách “cảm hóa” mình như thế nào?

Trước tiên, bạn ngồi xa mình một chút, như thế, trên cỏ. Mình sẽ liếc nhìn bạn, còn bạn không nói gì cả. Lời nói là nguồn gốc của mọi sự hiểu lầm. Nhưng mỗi ngày, bạn có thể ngồi xích lại gần hơn

- Điều gì đã khiến những bông hoa trên Trái Đất và bông hồng của hoàng tử bé khác hẳn nhau? Không ai “cảm hóa” những bông hồng trên Trái đất đó và những bông hồng đó cũng chẳng “cảm hóa” ai.

Còn bông hoa của hoàng tử bé đã được cậu cảm hóa.

- Hoàng tử bé đã nhắc lại lời nói nào của cáo?

“Điều cốt lõi vô hình trong mắt trần”, “Chính thời gian mà mình bỏ ra cho bông hồng của mình...”, “Mình có trách nhiệm với bông hồng của mình...”

III. SAU KHI ĐỌC

* Trả lời câu hỏi

Câu 1.

Hoàng tử bé đến từ đâu và gặp cáo trong hoàn cảnh nào?

Trả lời :

- Hoàng tử bé đến từ một hành tinh khác.
- Cậu gặp cáo trong hoàn cảnh: đang đi tìm con người.

Câu 2.

Từ “cảm hóa” xuất hiện bao nhiêu lần trong đoạn trích? Qua những lời giải thích của cáo, em hiểu “cảm hóa” có nghĩa là gì?

Trả lời :

- Từ “cảm hóa” xuất hiện 15 lần trong đoạn trích.
- “Cảm hóa” có nghĩa là làm cho gần gũi hơn, tạo nên những mối quan hệ có ý duy nhất trên đời.

Câu 3.

Điều gì ở hoàng tử bé khiến cáo tha thiết mong được làm bạn với cậu?

Trả lời :

- Cuộc sống của cáo đơn thật đơn điệu: “Minh săn gà, con người săn mình. Mọi con gà đều giống nhau, mọi con người đều giống nhau. Cho nên mình hơi chán”.
- Cáo cho rằng hoàng tử bé đang đi tìm một người bạn và tìm hiểu nhiều thứ, nên cáo mong hoàng tử bé hãy cảm hóa nó.

Câu 4.

Nếu được hoàng tử bé “cảm hóa”, cuộc sống của cáo sẽ thay đổi như thế nào? Qua đó, em cảm nhận được ý nghĩa gì của tình bạn?

Trả lời :

- Nếu được hoàng tử bé cảm hóa, cuộc sống của cáo “xem như đã được chiếu sáng”, “Minh sẽ biết thêm một tiếng chân khác hẳn mọi bước chân khác... Còn bước chân của bạn sẽ gọi mình ra khỏi hang, như là tiếng nhạc”, “Lúa mì vàng óng ả sẽ làm mình nhớ đến bạn...”.

- Ý nghĩa của tình bạn: Tình bạn chân thành là khi cả hai “cảm hóa” được lẫn nhau, được cảm nhận bằng trái tim.

Câu 5.

Khi chia tay hoàng tử bé, cáo đã có những cảm xúc gì? Những cảm xúc ấy có khiến cáo hối hận về việc kết bạn với hoàng tử bé không?

Trả lời :

- Khi chia tay hoàng tử bé, cáo đã cảm thấy buồn bã vì sắp phải chia xa “Minh sẽ khóc mất”.

- Cáo không hối hận về việc kết bạn với hoàng tử bé, vì cáo đã nhận được nhiều thứ.

Câu 6

Hoàng tử bé đã nhắc lại những lời nào của cáo “để cho nhớ”? Nêu cảm nhận của em về ý nghĩa của một trong những lời nói đó.

Trả lời :

- Hoàng tử bé đã nhắc lại: “Điều cốt lõi vô hình trong mắt trần”, “Chính thời gian mà mình bỏ ra cho bông hồng của mình...”, “Minh có trách nhiệm với bông hồng của mình...”

- Ý nghĩa: Cần phải có trách nhiệm đối với những gì mình đã cảm hóa.

Câu 7.

Cáo đã chia sẻ với hoàng tử bé nhiều bài học về tình bạn. Em thấy bài học nào gần gũi và có ý nghĩa nhất với mình?

Trả lời :

Bài học có ý nghĩa gần gũi nhất: Tình bạn được xây dựng dựa trên sự thấu hiểu, kiên nhẫn.

Những người bạn có ý nghĩa đặc biệt và duy nhất đối với mỗi người.

Câu 8.

Theo em, nhân vật cáo có phải là một nhân vật của truyện đồng thoại không? Vì sao.

Trả lời :

- Nhân vật cáo là một nhân vật của truyện đồng thoại.

- Nguyên nhân: Truyện Hoàng tử bé được viết dành cho thiếu nhi, nhà văn đã mượn hình ảnh loài vật để nhân cách hóa nhưng vẫn không thay đổi bản chất của loài cáo (săn gà, ghét con người).

* **Viết kết nối với đọc**

Tưởng tượng và viết đoạn văn (khoảng 5 - 7 câu) miêu tả cảm xúc của nhân vật cáo sau khi từ biệt hoàng tử bé.

Gợi ý:

- Sau khi hoàng tử bé rời đi, cáo quay lại cánh đồng lúa mì.
- Hành động của cáo: ngồi im lặng, suy nghĩ hoàng tử bé đang làm gì; nhìn cánh đồng lúa mì và nhớ đến mái tóc của hoàng tử bé...

Bài làm:

Sau khi hoàng tử bé trên tay cầm bông hồng duy nhất rời đi, cáo quay trở về nhìn những cánh đồng lúa mì vàng óng. Nó ngồi lặng im. Hướng con mắt ra xa tận chân trời. Nó tưởng tượng một cậu bé có mái tóc vàng óng đã cảm hóa được mình. Cứ thế, cáo và hoàng tử bé ngồi xích lại gần nhau. Nó mong một ngày gặp lại cậu và rồi nó sẽ lại tặng cho hoàng tử bé một món quà bí mật.

KIẾN THỨC MỞ RỘNG

1. Tác giả

- Ăng-toan đơ Xanh-tơ Ê-xu-pe-ri (1900 - 1944) là nhà văn lớn người Pháp.
- Ông là phi công và từng tham gia chiến đấu trong Chiến tranh thế giới thứ hai.
- Hầu hết các tác phẩm của ông lấy đề tài, cảm hứng từ những chuyến bay và cuộc sống của người phi công.

- Ngôi bút của Xanh-tơ Ê-xu-pe-ri đậm chất trữ tình, trong trẻo, giàu cảm hứng lãng mạn.
- Một số tác phẩm tiêu biểu: Bay đêm, Cõi người ta, Phi công thời chiến, Hoàng tử bé...

2. Tác phẩm

a. Xuất xứ

- Hoàng tử bé được xuất bản lần đầu tiên năm 1943, là tác phẩm nổi tiếng nhất của Ăng-toan đơ Xanh-tơ Ê-xu-pe-ri.

- Tác phẩm từng được bình chọn là tác phẩm văn học hay nhất thế kỉ XX của Pháp, được dịch ra hơn 250 thứ tiếng.

- Đoạn trích "Nếu cậu muốn có một người bạn" thuộc chương XXI kể về cuộc gặp gỡ bất ngờ giữa hoàng tử bé và một con cáo trên trái đất. Nhan đề của đoạn trích do người biên soạn đặt.

b. Tóm tắt Nếu cậu muốn có một người bạn

Khi vừa đến Trái Đất, hoàng tử bé nhìn thấy một vườn hoa hồng và nhận ra rằng ở hành tinh của mình, cậu chỉ có “một bông hoa tầm thường”. Phát hiện này khiến cậu buồn bã, thất vọng, nằm dài tên cỏ và khóc. Đúng lúc đó thì một con cáo xuất hiện. Cáo đã trò chuyện với hoàng tử bé về Trái Đất, và thế nào là cảm hóa. Nó yêu cầu cậu bé hãy cảm hóa mình. Trước khi chia tay, cáo đã giải thích cho cậu nghe đóa hoa của cậu là duy nhất và đặc biệt vì bông hoa đó đã cảm hóa được cậu.

c. Nhân vật, đặc điểm nhân vật trong cuộc trò chuyện

a. Hoàng tử bé

- Xuất thân: đến từ một hành tinh khác
- Mục đích đến Trái Đất: tìm kiếm bạn bè và tìm hiểu nhiều điều.

- Tâm trạng trước đó: buồn bã, cô đơn vì không tìm thấy bạn bè.

- Sau khi được cảm hóa: nhận ra ý nghĩa của bông hồng, của những vật đã được cảm hóa hoặc cảm hóa mình.

- Tự căn dặn bản thân: có trách nhiệm với những gì bạn đã cảm hóa.

b. Con cáo

- Nguồn gốc: đến Trái Đất

- Mục đích: Chưa được cảm hóa, muốn được hoàng tử bé cảm hóa mình.

- Tâm trạng trước đó:

- Suy nghĩ về con người: phiền toái (có súng và đi săn), việc được nhất là nuôi gà.
- Thấy trên Trái Đất có đủ thứ chuyện.

Soạn văn 6 / Soạn văn 6 Kết Nối

- Buồn bã, chán nản vì chẳng có gì là hoàn hảo cả.
- Cảm thấy cuộc sống thật đơn điệu: “Minh săn gà, con người săn mình. Mọi con gà đều giống nhau, mọi con người đều giống nhau. Cho nên mình hơi chán”.

=> Mong muốn được cảm hóa: “Bạn làm ơn hãy cảm hóa mình đi”.

- Sau khi được “cảm hóa”:

- Buồn bã: “Minh sẽ khóc mất” khi hoàng tử bé đến lúc phải ra đi.
- Nhắc nhở hoàng tử bé phải có trách nhiệm với những gì mình đã cảm hóa.

2. Ý nghĩa của cuộc trò chuyện

- Mối quan hệ giữa cảm hóa và tình bạn:

“Cảm hóa” - đó là thứ bị lãng quên lâu lắm rồi.

Nó có nghĩa là “làm cho gần gũi hơn...”

=> Tình bạn được xây dựng trên cơ sở của “cảm hóa”.

- Cách thức của sự cảm hóa: cần phải kiên nhẫn mỗi ngày, mỗi ngày lặng lẽ xích lại gần vì lời nói là nguồn gốc mọi sự hiểu lầm.

- Ý nghĩa của việc “cảm hóa”:

- Với cáo: sẽ được “chiếu sáng”, biết thêm một tiếng chân khác khiến cáo chui ra khỏi hang chứ không còn trốn vào lòng đất. Sau khi được cảm hóa thì lúa mì vốn chẳng có ích gì cho cáo sẽ là thứ gọi đến hoàng tử bé mỗi khi thấy nó. Khi chia tay rất buồn nhưng vẫn có được nhiều thứ.
- Với hoàng tử bé: ý nghĩa bông hoa hồng của mình - “đã cảm hóa mình”. Khi thăm lại vườn hồng, cảm thấy bông hoa của mình là duy nhất. Nhận ra những thứ cốt lõi phải được cảm nhận bằng trái tim, trách nhiệm với những gì đã cảm hóa.

-/-

Với toàn bộ tài liệu hướng dẫn soạn bài Nếu cậu muốn có một người bạn - Kết nối tri thức, hi vọng các em sẽ chuẩn bị bài học tốt nhất trước khi tới lớp. Chúc các em học tốt môn Ngữ văn 6.

Tham khảo thêm

- Soạn bài Bài học đường đời đầu tiên
- Soạn bài thực hành tiếng Việt Trang 20 SGK
- **Soạn bài Nếu cậu muốn có một người bạn...**
- Soạn bài thực hành tiếng Việt Trang 26 SGK
- Soạn bài Bắt nạt
- Soạn Viết bài văn kể lại một trải nghiệm của em
- Soạn bài Kể lại một trải nghiệm của em
- Soạn bài Củng cố, mở rộng trang 33
- Soạn bài thực hành đọc Những người bạn

